

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ**

(назва освітнього компонента)

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**Код компонента в освітній програмі: **ВК17**Рівень вищої освіти: **другий (магістерський) рівень**Форма здобуття освіти: **очна (денна)**Рік навчання: **2**Семестр(и): **I (осінній), II (весняний)**Тип освітнього компонента: **вибірковий**Навчальний рік: **2025-2026**Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації**Підсумковий контроль: **залік**Пререквізити: **ОК 7, ОК 8, ОК 14, ОК 20, ОК 30, ВК40.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики**, пр. Аерокосмічний, 137. Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня № 13» Харківської міської ради, вул. Тринклера 3, Обласна клінічна лікарня.

Керівники освітнього компонента: **проф. Ащеулова Тетяна Вадимівна,**email: tv.ashcheulova@knmu.edu.uaдоц. **Кочубей Оксана Анатоліївна,**email: oa.kochubiei@knmu.edu.uaдоц. **Кисиленко Катерина Володимирівна,**email: kv.kysylenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=188>**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Пропедевтика внутрішньої медицини є однією з перших дисциплін клінічного етапу додипломної підготовки лікаря, під час вивчення якої відбувається засвоєння студентами методів діагностики внутрішніх хвороб. Отже, пропедевтика внутрішньої медицини – клінічний освітній компонент, що вивчає методи і прийоми клінічного обстеження хворого, особливості професійного спілкування лікаря з пацієнтом, суб'єктивні та об'єктивні прояви захворювань (симптоми і синдроми), причини та механізми їх виникнення і розвитку (семіологія) з метою встановлення діагнозу.

Вивчення освітнього компоненту відбувається у два логічних етапи – засвоєння основних методів фізикального, інструментального та лабораторного обстеження хворого, після чого студенти опановують основні симптоми та синдроми при найбільш розповсюджених захворюваннях внутрішніх органів та правила встановлення синдромного діагнозу.

МЕТА КУРСУ: є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних компетентностей обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології..

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами;
- Оцінювати інформацію щодо стану пацієнта в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром захворювання.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Пропедевтика внутрішньої медицини як введення у клініку внутрішніх хвороб. Основні методи обстеження хворих. Схема історії хвороби. Огляд хворого та його значення в діагностичному процесі.
2. Обстеження хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Основні синдроми у кардіології
3. Обстеження хворих із захворюваннями органів дихання. Основні клінічні синдроми в пульмонології.

Перелік тем практичних занять (24 год.):

1. Введення в клініку внутрішніх хвороб. Методи дослідження хворого. Схема історії хвороби. Зовнішній огляд хворого.
2. Методи дослідження дихальної системи. Основні синдроми в пульмонології.
3. Методи дослідження серцево-судинної системи
4. Основні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.
5. Методи дослідження органів травлення. Основні синдроми в гастроентерології.
6. Методи дослідження органів сечовиділення. Основні синдроми в нефрології.
7. Методи дослідження органів кровотворення. Загальний аналіз крові.
8. Основні синдроми в гематології.
9. Методи дослідження і семіотика при захворюваннях органів ендокринної системи. Основні синдроми в ендокринології.
10. Методи дослідження і семіотика проявів алергії. Основні синдроми в алергології
11. Принципи догляду за хворими в клініці внутрішніх хвороб та надання першої медичної долікарської допомоги.
12. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Підготовка до практичних занять – теоретична та опрацювання методів фізикального обстеження хворих
2. Оволодіння умінням аналізувати
  - загальний аналіз крові;
  - загальний аналіз сечі;
  - біохімічний аналіз крові;
  - коагулограму.
3. Курація хворих із написанням фрагменту історії хвороби.
4. Підготовка до заліку.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: очні та онлайн, за попередньою домовленістю

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за

запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + Залік$

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; за ред. О.Г. Яворського. – 6-е вид., випр. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл
2. Методика обстеження терапевтичного хворого: навч. посіб. / С.М.Андрейчин, Н.А.Бількевич, Т.Ю.Чернець. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2021. – 276 с.

3. О.М. Ковальова, Т.В. Ащеулова «Пропедевтика внутрішньої медицини» Частина 1. Діагностика. Підручник з грифом МОН, МОЗ .– Вінниця: Нова книга. – 2017. – 424с. (англійською мовою).
4. Ковальова О.М., Шаповалова С.О., Нижегородцева О.О. «Пропедевтика внутрішньої медицини» Частина 2. Синдроми та хвороби. Підручник з грифом МОН, МОЗ .– Вінниця: Нова книга. – 2017. – 264с. (англійською мовою).
5. Практикум з пропедевтики внутрішньої медицини. Частина 1. Основні методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / упоряд.: Т. В. Ащеулова, Т. М. Амбросова, Н. І. Питецька [та ін.]. – Харків : ХНМУ, 2020. – 72 с.
6. Практикум з пропедевтики внутрішньої медицини. Частина 2. «Симптоми та синдроми захворювань внутрішніх органів». Автори: Т.В. Ащеулова, Г.В. Деміденко, Н.М. Герасимчук, О.А.Кочубей, А.В.Кожем`яка, В.А.Ніколаєва. – 2018. – 57 стор. Мова видання – українська.
7. Практикум «Схема історії хвороби». Автори: Т.В. Ащеулова, Н.М. Герасимчук. - 2017. – 16 стор. Мова видання – українська.

Зав. кафедри пропедевтики внутрішньої
медицини, медсестринства та біоетики

Тетяна АЩЕУЛОВА